

1^ο Συνέδριο Κλινικής Διατροφής και Μεταβολισμού

Ελληνική Εταιρεία Κλινικής Διατροφής & Μεταβολισμού – GESPEN

Πρόεδρος του Συνεδρίου: Δρ. Μιχάλης Χουρδάκης

Επιστημονική Επιτροπή: Καθ. Δημήτρης Κούβελας (Πρόεδρος), Ομότ. Καθηγητής Νικόλαος Ντόμορος (Επίτιμος Πρόεδρος), Καθ. Αντώνιος Ζαμπέλας, Καθ. Δημήτριος Βασιλάκος, Καθ. Ευάγγελος Ιωαννίδης, Καθ. Χαράλαμπος Σπυρίδης, Επικ. Καθηγητής Απόστολος Τσάπας

Εκπαιδευτική Επιτροπή: Δρ. Μαρία Γιαννάκου-Πεφτουλίδου (Πρόεδρος), Δρ. Ιωάννης Γκιουλιμπασιάνης, Αν. Καθ. Απόστολος Καμπαρούδης, Επικ. Καθηγητής Ντίνος Καρακούλης, Στάυρος Λάμπας, Δρ. Καλλιόπη Άννα Πούλια, Αθανάσιος Συμεωνίδης

Οργανωτική Επιτροπή: Δρ. Μαρίλη Πασακιώτου (Πρόεδρος), Αναστασία Αναστασιάδου, Δέσποινα Βασιλάκου, Άλκη Δεδοποπούλου, Ιωάννης Δήμιχας, Θωμάς Καλόγρη, Σοφία Κελλάου, Κωνσταντίνος Κουλούσιος, Αριστεά Μπασάλη, Ανθή – Ισμήνη Ναούμη, Χρήστος Παπαγγέλης, Νικόλαος Παπασιανός

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LLL;
Το "Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης (Life Long Learning, LLL) στην Κλινική Διατροφή και στον Μεταβολισμό" είναι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε γιατρούς και λοιπούς επαγγελματίες υγείας, διαθέτει διαδικασικά (on-line) μαθήματα και σεμινάρια (live courses), χρησιμοποιώντας ποικίλα πρωτότυπων μεθοδολογιών και μέσων εκπαίδευσης. Το Πρόγραμμα LLL περιλαμβάνει 120 εκπαιδευτικές ενότητες (αί 100 είναι ήδη διαθέσιμες διαδικαστικά-on line), ενώ δημιουργήθηκε και ελέγχθηκε από αξιότιμους Ευρωπαίους ειδικούς. Οι ενότητες είναι ελεύθερα προσβάσιμες διαδικαστικά (on-line), εφόσον προηγηθεί η εγγραφή του χρήστη. Η Ενότητα (Module) είναι η κύρια εκπαιδευτική μονάδα του LLL. Προγράμματα, Κάθε Ενότητα περιλαμβάνει μια ανακοίνωση ενός συγκεκριμένου ζητήματος, βασισμένη στα πιο πρόσφατα σχετικά ευρήματα, ένα κλινικό περιστατικό, ένα τεστ αυτοαξιολόγησης και μια εξέταση με βαθμολογία. Οι Ενότητες που σχετίζονται με κοινές θεματικές περιοχές ομαδοποιούνται σε Θέματα (Topics), διευκολύνοντας τον χρήστη να αυτό τον τρόπο στην επιλογή Ενότητων ενός συγκεκριμένου πεδίου ενδιαφέροντος. Οι μονάδες (Credits) απονέμονται στα σεμινάρια (live courses) και στην διαδικαστικά (on-line) εκπαίδευση. Η συμμετοχή σε μια διαλέξη που αφορά ένα Θέμα προσφέρει 3 Μονάδες Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης (CME). Κάθε Θέμα που παρακολουθείται διαδικαστικά επίσης προσφέρει μονάδες CME. Η συγκέντρωση μονάδων παρέχει την ευκαιρία της απονομής του Διπλώματος στην Κλινική Διατροφή από την ESPEN. Ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να εκπαιδευτεί παρακολουθώντας μια σειρά ενότητων, μαθημάτων και διαλέξεων άμεσα ως επιλογής. Το Πρόγραμμα LLL, το οποίο υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτελεί μια προσπάθεια της ESPEN για παροχή μετεκπαιδευτικής πιστοποίησης στην Κλινική Διατροφή και για βελτίωση της καθημερινής κλινικής πρακτικής. Το εν λόγω πρόγραμμα αναπτύχθηκε βάσει του έργου BG-03-BF-PP-166039 του προγράμματος Leonardo da Vinci από την ESPEN και την συμμετοχή ευρωπαϊκών πανεπιστημίων με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Πρόγραμμα LLL στην Διατροφή και τον Μεταβολισμό είναι πιστοποιημένο από την Ευρωπαϊκή Ένωση Ιατρικών Ειδικτητών (Union Européenne des Médecins Spécialistes).

Σάββατο 13 Απριλίου 2013 (08:00-11:00)
Module 08: Approach to Oral and Enteral Nutrition
(R. Meier, Z.Krznicz, A.Forbes, M. Chourdakis)
8.1 Indications, Contraindications, Complications and Monitoring of EN
8.2 Oral and Sip Feeding
8.3 Techniques of Enteral Nutrition
8.4 Formulae for Enteral Nutrition

Κυριακή 14 Απριλίου 2013 (08:30-12:00)
Module 17: Nutritional support in the perioperative period
(R. Meier, S. Klek, G. Kekstas, M.Passakiotou)
17.1 Metabolic Responses to Surgical Stress
17.2 Enhanced Recovery: Principles
17.3 Fluid Balance and Metabolism in Surgery
17.4 Nutritional Goals in the Perioperative Period. Facilitating Oral or Enteral Nutrition

Η συμμετοχή σε κάποιο από τα LLL για τους μη εγγεγραμμένους στο ACCN απαιτεί ξεχωριστή εγγραφή, η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί ως εξής:
Μ.08 - <http://bit.ly/LLL08Congress> και Μ.17 - <http://bit.ly/LLL17Congress>

9th ADRIATIC CLUB OF CLINICAL NUTRITION

13 APRIL 2013

ΑΙΘΟΥΣΑ ΟΛΥΜΠΙΑ "C"

08:00-11:00 **LLL - Life Long Learning Programme**
Module 08: Approach to Oral and Enteral Nutrition
(R. Meier, Z.Krznicz, A.Forbes, M. Chourdakis)
8.1 Indications, Contraindications, Complications and Monitoring of EN
8.2 Oral and Sip Feeding
8.3 Techniques of Enteral Nutrition
8.4 Formulae for Enteral Nutrition

11:00-11:30 **Διάλεγμα καφέ**

11:30-13:30 **SESSION III**
Chair: Charalambos Spiridis, Remy Meier

N-3 fatty acids in Critical Care. Where are we going?
Special substrates in clinical nutrition: Immunonutrition
Pierre Singer (Israel)

Enteral and Parenteral Nutrition in Short Bowel Syndrome
Alastair Forbes (UK)

Nutrition support in acute and chronic pancreatitis
Remy Meier (Switzerland)

Nutrition in Critical Illness and Sepsis
Gintautas Kekstas (Lithuania)

Nutritional Support in the ICU
Marily Passakiotou (Greece)

15:00-17:30 **SESSION IV**
Chair: Dimitrios Vassilakos, Apostolos Kambouridis

Basics in Enteral Nutrition
Željko Krznarić (Croatia)

Basics in Parenteral nutrition,
Kalina Grivčeva-Stardelova (FYROM)

Complications of parenteral nutrition
Mehmet Uyar (Turkey)

Substrates in clinical nutrition (macronutrients)
Aida Saray (Bosnia)

Substrates in clinical nutrition (micronutrients)
Luboš Sobotka (Czech Republic)

Home Parenteral Nutrition-HPN
Alastair Forbes (UK)

15:00-16:30 **Interactive nutritionDay extended training session**
(for participants and those who are interested in participating in it):

- nD questionnaires
- data input into the online database
- Interpretation of the nD report

Prof. Michael Hiesmayr
nDay Director
Sigríd Kosak
nDay Project management

17:00-19:00 **SESSION VI**
Chair: Athanasios Symeonidis, Nada Rotovnik-Kozjek

Nutrition in the elderly
Michael Chourdaki (Greece)

Dietary interventions in cardiovascular diseases: from facts to controversies,
Antonis Zampelas (Greece)

Nutrition in Cancer
Ioannis Gioubassanis (Greece)

Nutrition & physical activity-therapeutical groundwork to Cachexia
Nada Rotovnik-Kozjek (Slovenia)

13:00-14:00 **Test/evaluation and final remarks**
Željko Krznarić, Michael Chourdaki

Λήξη του Συνεδρίου

9th ADRIATIC CLUB OF CLINICAL NUTRITION

14 APRIL 2013

ΑΙΘΟΥΣΑ ΟΛΥΜΠΙΑ "A"

08:30-11:00 **SESSION V**
Chair: Marina Panisic, Anastasia Anastasiadou

Nutrition support in IBD/Hepatic Disease
Pencho Tonchev (Bulgaria)

TPN in the treatment of Fistulas in Crohn's Disease
Marina Panisic (Serbia)

Refeeding Syndrome
Michael Hiesmayr (Austria)

Monitoring of nutritional support
Maria Peftoulidou (Greece)

Clinical Parenteral Nutrition – from Preparation to Administration
Chryssostomos Anastasiaklis (Greece)

Insights from Clinical Practice: NRS 2002 Screening and other tools
Kallioپی-Anna Poulia (Greece)

11:00-11:30 **Διάλεγμα καφέ**

11:30-13:00 **SESSION VI**
Chair: Athanasios Symeonidis, Nada Rotovnik-Kozjek

Nutrition in the elderly
Michael Chourdaki (Greece)

Dietary interventions in cardiovascular diseases: from facts to controversies,
Antonis Zampelas (Greece)

Nutrition in Cancer
Ioannis Gioubassanis (Greece)

Nutrition & physical activity-therapeutical groundwork to Cachexia
Nada Rotovnik-Kozjek (Slovenia)

13:00-14:00 **Test/evaluation and final remarks**
Željko Krznarić, Michael Chourdaki

Λήξη του Συνεδρίου

1^ο Συνέδριο Κλινικής Διατροφής

Διεθνής προσυνεδριακή ημερίδα για την καταπολέμηση της Δυσθρεψίας "Fight Against Malnutrition"

9^ο Φρονιστήριο Κλινικής Διατροφής του ACCN

Σε συνεργασία με:
Adriatic Club of Clinical Nutrition (ACCN)
Γηριατρική και Γροντολογική Εταιρεία Β. Ελλάδος
Ελληνική Εταιρεία Κλινικής Φαρμακολογίας
Εταιρεία Ανασιολογίας και Εντατικής Ιατρικής Β. Ελλάδος
Ευρωπαϊκή Εταιρεία Κλινικής Διατροφής & Μεταβολισμού (ESPEN)
Πανελλήνιος Σύλλογος Διατολογών-Διατροφολόγων (ΠΣΔΔ)
Πανελλήνιος Σύλλογος Νοσοκομειακών Διατολόγων (ΠΑΣΥΝΟΔ)

Υπο την αιγίδα:
Αριστοτέλαιο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
European Nutrition for Health Alliance
Ιατρική Σχολή ΑΠΘ
Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος
Υπουργείο Υγείας

Δρ. Μ. Χουρδάκης, Καθηγητής Δ. Κούβελας, Δρ. Μ. Πεφτουλίδου, Δρ. Μ. Πασακιώτου

“ΑΓΩΝΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΥΣΘΡΕΨΙΑ: Διαχείριση ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ νοσοκομείου”

Η Δυσθρεψία είναι ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας, η επίπτωση του οποίου αυξάνεται στην Ευρώπη, κοστίζοντας στις κυβερνήσεις της ΕΕ περισσότερο από 100 δις ευρώ ετησίως. Πρόσφατες μελέτες εξέτασαν την επίπτωση της Δυσθρεψίας στο κλινικό αποτέλεσμα και τη χρήση υπηρεσιών υγείας και κατέδειξαν πως ένα στους 4 ασθενείς που εισάγεται σε νοσοκομείο είναι σε κίνδυνο να εμφανίσει Δυσθρεψία ή ένα ήδη σε Δυσθρεψία. Επιπλέον, περισσότερο από το 20% των ασθενών στο σπίτι είναι σε Δυσθρεψία και το 30% είναι σε κίνδυνο να εμφανιστεί Δυσθρεψία. Το διακρατικό κόστος για τις υπηρεσίες υγείας που αφορά με τους ασθενείς που είναι σε Δυσθρεψία είναι διπλάσιο σε σχέση με ασθενείς που αντιμετωπίζουν επαρκώς, οδηγώντας σε αύξηση της χρήσης των περισσότερων για την υγεία πόρων.

Η Δυσθρεψία προκαλείται από ποικίλα παρανόητων, συμπεριλαμβανομένης της μειωμένης πρόσβασης σε υγιεινές ελεγχόμενες τροφίμων, της ανορεξίας ή της αδυναμίας οίσσης λόγω νόσου ή κάποιας επέμβασης. Η Δυσθρεψία μπορεί να καθυστερήσει την ανάρωση και να επιμεινεί τη νοσηλεία. Με τον τρόπο αυτό αυξάνεται η ευαισθησία σε λοιμώξεις και μειώνεται τελικά και η ποιότητα ζωής. Με δεδομένη τη ραγδαία γήρανση του πληθυσμού της Ευρώπης, το κόστος της Δυσθρεψίας σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο αναμένεται να αυξηθεί σταθερά στα επόμενα χρόνια, εκτός και αν ληφθούν αντιπροσωπικά μέτρα που θα αυξήσουν την ευαισθητοποίηση και την αντιμετώπιση αυτού του σοβαρού προβλήματος.

Πρόσφατα, οι εκπρόσωποι στην ΕΕ από τα Υπουργεία Υγείας μαζί με μια ομάδα επιστημόνων από το χώρο της υγείας (από τη Δημοκρατία της Τσεχίας-2009, το Βέλγιο-2010 και την Πολωνία-2011), αξιωματικοί των υπηρεσιών υγείας, εκπρόσωποι ομάδων ασφάλειας υγείας, η ESPEN (η Ευρωπαϊκή Εταιρεία Κλινικής Διατροφής και Μεταβολισμού) και η ΕΝΗΑ (η Ευρωπαϊκή Συμμαχία για τη Διατροφή για την Υγεία) έκαναν το πρώτο βήμα προς την αλλαγή της αντίληψης και των πολιτικών. Αναγνώρισαν ότι η Δυσθρεψία είναι ένα φλέγον ζήτημα δημόσιας υγείας, δήλωσαν ότι πρέπει να ληφθούν οι κατάλληλες δράσεις για την αντιμετώπιση της Δυσθρεψίας, συμπεριλαμβανομένων και των εθνικών σχεδίων για τη διατροφή, της υποχρεωτικής ανίχνευσης για τον κίνδυνο Δυσθρεψίας, περικοπές οδηγίες και εκπαίδευση για τη βέλτιστη διατροφική φροντίδα, καμπίνας για αύξηση της ενημέρωσης του κοινού καθώς και περαιτέρω έρευνα για τις αιτίες και την αύξηση της επιπτώσεως της.

Σήμερα η Ελλάδα κάνει άλλο ένα βήμα προς την αντιμετώπιση της Δυσθρεψίας. Μέσα από νέες πολιτικές πρωτοβουλίες, με νέα νομοθεσία για τον Αγώνα Κατά της Δυσθρεψίας, η χώρα μας γίνεται μέρος μιας μελλοντικής χωρικών μελών της ΕΕ που αποζητούν να την αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά.

Οι δράσεις προς την κατεύθυνση αυτή περιλαμβάνουν τη θεσμοθέτηση της Ομάδας Διατροφικής Υποστήριξης, την καθιέρωση της Ομάδας Διατροφικού κινδύνου ως εξέταση ρουτίνας κατά την εισαγωγή των ασθενών στο νοσοκομείο και την έναρξη του μαθήματος της Κλινικής Διατροφής στις Ιατρικές Σχολές στην Ελλάδα.

9th ADRIATIC CLUB OF CLINICAL NUTRITION

15 APRIL 2013

CONGRESS ON CLINICAL NUTRITION

9th ADRIATIC CLUB OF CLINICAL NUTRITION

ΑΙΘΟΥΣΑ ΟΛΥΜΠΙΑ "A"

REGISTRATION FEES

Κατηγορία	Έως 31/03/2013	Από 1/04/2013	Κατηγορία	Μέλη GESPEN	Μη μέλη GESPEN
Συνεδρείο	€ 10	€ 30	1 LLL	Δωρεάν	€ 10
Φοιτητές	Δωρεάν	€ 10	2 LLL	€ 10	€ 30

1 **Anastasia Anastasiadou** (Greece)
2 **Chryssostomos Anastasiaklis** (Greece)
3 **Ms. Estrella Bengio** (Spain)
4 **Dr. Michael Chourdaki** (Greece)
5 **Prof. Alastair Forbes** (United Kingdom)
6 **Dr. Ioannis Gioubassanis** (Greece)
7 **Dr. Ceri Green** (Netherlands)
8 **Ass. Prof. Apostolos Kambouridis** (Greece)
9 **Dr. Gintautas Kekstas** (Lithuania)
10 **Asst.Prof. Stanislaw Klek** (Poland)
11 **Prof. Željko Krznarić** (Croatia)
12 **Prof. Dimitrios Kouvelas** (Greece)
13 **Prof. Alessandro Laviano** (Italy)
14 **Frank de Man** (Netherlands)
15 **Prof. Remy Meier** (Switzerland)
16 **Dr. Marina Panisic** (Serbia)
17 **Christos Papavaggelis** (Greece)
18 **Dr. Marily Passakiotou** (Greece)
19 **Dr. Maria Peftoulidou** (Greece)
20 **Dr. Kallioپی-Anna Poulia** (Greece)
21 **Dr. Nada Rotovnik Kozjek** (Slovenia)
22 **Aida Saray** (Bosnia)
23 **Athanasios Simeonidis** (Greece)
24 **Prof. Pierre Singer** (Israel)
25 **Prof. Lubos Sobotka** (Czech Republic)
26 **Prof. Charalambos Spiridis** (Greece)
27 **Dr. Kalina Grivčeva-Stardelova** (FYROM)
28 **Dr. Pencho Tonchev** (Bulgaria)
29 **Dr. Mehmet Uyar** (Turkey)
30 **Prof. Dimitrios Vassilakos** (Greece)
31 **Dr. Darja Vranesic Bender** (Croatia)
32 **Prof. Antonis Zampelas** (Greece)

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

CONGRESS ON CLINICAL NUTRITION

9th ADRIATIC CLUB OF CLINICAL NUTRITION

Αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι. Είναι μεγάλη τιμή και παρά να σας προσκαλέσουμε στο 1ο Συνέδριο Κλινικής Διατροφής στην Ελλάδα, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στην πόλη της Θεσσαλονίκης από τις 12 ως τις 14 Απριλίου 2013. Είναι η πρώτη φορά που μια συνάντηση αφιερωμένη στις τελευταίες εξελίξεις της Κλινικής Διατροφής λαμβάνει χώρα στην Ελλάδα και ειδικότερα στη Θεσσαλονίκη. Πραγματικά ανυπομονούμε να σας υποδεστούμε. Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου, ειδικά στην Κλινική Διατροφή από όλη την Ευρώπη θα παρουσιάζονται τα πιο πρόσφατα ευρήματα τους στον τομέα εξειδίκευσης του. Επιπλέον, καλωσορίζουμε νέους συναδέλφους από τον τομέα της Ιατρικής και της Διατολογίας/Διατροφής από περισσότερες από 10 χώρες. Κατά τη διάρκεια δημιουργίας του προγράμματος κάναμε πραγματικά μεγάλη προσπάθεια να συμπεριλάβουμε τεκμηριωμένες κλινικές πρακτικές και εκπαιδευτικά θέματα, καθώς και για να βρούμε τρόπους να τα συνθέσουμε. Με το στόχο μας να είναι η βελτίωση της ποιότητας της διατροφικής φροντίδας, διάσαμε ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα αυτά που έχουν ουσιώδες αποτέλεσμα και που μπορούν εύκολα να ενσωματωθούν στην καθημερινή κλινική πρακτική. Το πρόγραμμα, επίσης, συμπεριλαμβάνει τη Διεθνή Προσυνεδριακή Ημερίδα για την Καταπολέμηση της Δυσθρεψίας (12 Απριλίου), σε μια προσπάθεια να δοθεί έμφαση στη σημασία της επίπτωσης της Δυσθρεψίας τόσο στους νοσοκομειακούς ασθενείς, όσο και στο γενικό πληθυσμό. Επιπλέον, το εκπαιδευτικό κομμάτι συμπεριλαμβάνει το 9ο Φρονιστήριο Κλινικής Διατροφής του Adriatic Club of Clinical Nutrition (ACCN) στις 13 – 14 Απριλίου. Είναι η πρώτη φορά που η συνάντηση αυτή πραγματοποιείται στην Ελλάδα και είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι που φιλοξενούμε όχι μόνο τα νέα μέλη του ACCN, αλλά και τους εκπροσώπους του αντίστοιχου Baltic Club. Επιπλέον, θα πραγματοποιηθούν δύο δια ζώσης σεμινάρια από τα μαθήματα του προγράμματος. Τα δύο μαθήματα του ESPEN-Leonardo da Vinci (ESPEN-Leonardo da Vinci-Life Long Learning – LLL), επιτρέποντας στους συμμετέχοντες του Συνεδρίου να ερευνηθούν περαιτέρω τις γνώσεις τους στον τομέα της Κλινικής Διατροφής και Μεταβολισμού. Εκ μέρους της Επιστημονικής, Οργανωτικής και Εκπαιδευτικής Επιτροπής και όλων των μελών της GRESPEN, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την Εκτελεστική Επιτροπή του ESPEN, καθώς και την Επιτροπή Εκπαίδευσης και Κλινικής Πρακτικής του ESPEN και το Συμβούλιο του ACCN Board, για τη συνεχή καθοδήγηση και υποστήριξη. Ανυπομονούμε να σας υποδεχτούμε στη Θεσσαλονίκη!

12 APRIL 2013

ΑΙΘΟΥΣΑ ΟΛΥΜΠΙΑ "C"

10:00-10:30 **Εγγραφές - Χαιρετισμοί**
• Μιλώντας για τον Αγώνα Κατά της Δυσθρεψίας
• Δημήτριος Κούβελας, Πρόεδρος, Ελληνική Εταιρεία Κλινικής Διατροφής και Μεταβολισμού - GESPEN
• Pierre Singer, Πρόεδρος, European Society for Clinical Nutrition and Metabolism- ESPEN
• Βασίλης Τσολακίδης, Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής,
• Ιωάννης Μυλιώσελης, Πρόεδρος Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
• Πρόεδρος ΠΑΣΥΝΟΔ, ΠΣΔΔ, Ιατρικού Συλλόγου

ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΣΘΡΕΨΙΑΣ

10:30-12:00 **PART I: Prevalence of Malnutrition in Europe and Greece** Chairmen: P. Singer, D. Kouvelas

10:30-10:45 **Malnutrition in the Europe's Population,** P. Singer (ESPEN)
10:45-11:00 **Malnutrition in Greek hospitalized population,** K.A. Poulia (HDA)
11:00-11:15 **Cost Related Malnutrition in Adriatic Region: The example of Croatia,** Ž. Krznarić (GESPEN)
11:15-11:30 **The implementation of nutritional risk screening and nutrition intervention amongst geriatric patient group,** L. Sobotka (GESPEN)
11:30-11:45 **How can the hospital dietician be part of a successful support to the patients: challenges and future steps,** C. Papavasiliou (PASTYNOC)
11:45-12:00 **The importance of Teaching Clinical Nutrition in Medical Schools,** M. Chourdakis (GRESPEN)

12:00-12:30 **Διάλεγμα καφέ**

12:30-14:30 **PART II: Steps towards the prevention and struggling of hospital malnutrition**
Chairmen: M. Chourdakis, L. Sobotka

12:30-12:45 **The role of the European Union in handling malnutrition,** M. Passakiotou (Greece)
12:45-13:00 **The Overview of Greek Policy on Malnutrition – Greek Ministry of Health**
13:00-13:15 **What can Member- State policy-makers and stakeholders contribute?** S. Klek (POLSPEN)
13:15-13:30 **Nutrition is a basic need – let's treat it like one!** F. De Man (ENHA)
13:30-13:45 **The EU regulatory Framework for Food Supplements for Medical Purposes - its role in fighting malnutrition,** E. Bengio (MNI)
13:45-14:00 **Can we do better for patients? Integrating nutritional care into anticancer therapy** A. Laviano (ECCN, ESPEN)
14:00-14:30 **Moderated panel debate and conclusion,** P. Singer, F. de Man, M. Chourdakis
+ CASE REPORT: Patients on HEH/HPN

16:30-19:00 **SESSION II | Chair: Pierre Singer, Željko Krznarić**

Malnutrition: a hot issue-Fight against malnutrition, Željko Krznarić (Croatia)
Energy Intake and Patients' Outcome, Pierre Singer (Israel)
Disease Associated Cachexia, Alessandro Laviano (Italy)
How to organize a Nutritional Support Team, Darja Vranesic (Croatia)
Energy and protein balance and measurement of body composition Lubos Sobotka (Czech Republic)
Pre- and Probiotics in Diarrheal Diseases, Remy Meier (Switzerland)
MNI's contribution to fight against malnutrition, Ceri Green – (MNI)